

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1916349
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Justin van Steijn
telefoonnummer: +31356291272

onderwerp: Visie en uitvoeringsplan deelmobiliteit

Voorstel

1. De visie en het uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030 vast te stellen, waarmee we de volgende samenhangende uitgangspunten hanteren:

- Bij zo veel mogelijk inwoners faciliteren we een beschikbare deelauto binnen 300 meter loopafstand;
- We faciliteren en stimuleren deelfietsen en deelscooters in de hele gemeente als aanvulling op het openbaar vervoer;
- We maken geclusterde parkeerplaatsen voor deelfietsen en deelscooters rondom het centrum, treinstations en belangrijke voorzieningen;
- We stimuleren elektrische deelauto's in plaats van deze te verplichten;
- We vergroten de inclusiviteit van deelmobiliteit zodat zo veel mogelijk mensen er gebruik van kunnen maken, ongeacht financiële situatie, digitale vaardigheden en fysieke mogelijkheden;
- We doen een proef met deelbakfietsen bij een door onderzoek aangetoonde maatschappelijke vraag.

2. Een eenmalig exploitatiebudget van € 245.000 voor 2026 en gedurende vijf jaar een exploitatiebudget van € 20.000 per jaar ter beschikking te stellen voor het uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030, te dekken uit het Mobiliteitsfonds.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	ORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Deel- mobiliteit	Visie en uitvoeringsplan	Commissie duurzaamheid en bereikbaarheid 25 maart 2026	Commissie duurzaamheid en bereikbaarheid 25 maart 2026	Gemeenteraad 1 april 2026

Samenvatting

Hilversum gaat deelmobiliteit (deelauto's, deelfietsen en deelscooters) een vaste plek geven in het mobiliteitssysteem om de parkeerdruk te verlagen, duurzame en gezonde mobiliteit te stimuleren en de bereikbaarheid van voorzieningen en ondernemers voor zo veel mogelijk inwoners te verbeteren. Het uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030 bevat concrete maatregelen zoals de realisatie van locaties voor deelmobiliteit, uitbreiding van het aanbod en het organiseren van acties om deelmobiliteit toegankelijk te maken.

Inleiding

Hilversum krijgt meer inwoners en werknemers en de druk op de openbare ruimte neemt toe. Het aantal auto's stijgt, terwijl de beschikbare ruimte beperkt is. Dit zorgt voor een hoge parkeerdruk, minder ruimte voor groen en spelen, en een verminderde verkeersveiligheid. Tegelijk willen we dat de stad en onze ondernemers bereikbaar blijven voor iedereen, ook voor inwoners zonder eigen auto.

Met deelmobiliteit leveren we een bijdrage aan het verminderen van de parkeerdruk, het stimuleren van duurzame mobiliteit en het verbeteren van de bereikbaarheid. Met de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040 hebben we de doelen en maatregelen op hoofdlijnen bepaald. Op het vlak van deelmobiliteit zijn nog meerdere keuzes te maken. In de visie en het uitvoeringsplan voor deelmobiliteit staan deze keuzes.

Deelmobiliteit vormt de vierde prioriteit binnen het STOMP-principe, STOMP staat voor stappen (lopen), trappen (fietsen), openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten (deelmobiliteit), privéauto en geeft aan in welke prioriteit we werken aan mobiliteit in Hilversum. Deelmobiliteit biedt een alternatief en aanvulling op het vervoer met de eigen auto. Lopen, fietsen en openbaar vervoer hebben een hogere prioriteit dan deelmobiliteit, en daarom moet deelmobiliteit hier actief aan bijdragen.

Ook de Provincie Noord-Holland houdt zich [actief bezig](#) met deelmobiliteit. Zo introduceren we in de gemeente Hilversum, samen met andere gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek en regio Amersfoort, Provincie Noord-Holland en Provincie Utrecht een [regionaal deelfietsensysteem](#).

Om te komen tot de visie en het uitvoeringsplan hebben we gesproken met marktpartijen en andere belanghebbenden over hun huidige uitdagingen en doelstellingen voor de toekomst. Belanghebbenden zijn Provincie Noord-Holland, Nederlandse Spoorwegen, OV-fiets, Check, Greenwheels, Mywheels en Deelauto Hilversum.

De visie en uitvoeringsprogramma deelmobiliteit 2026-2030 zijn gericht op de huidige gemeente Hilversum. Na de samenvoeging met gemeente Wijdmeren werken we aan harmonisatie van beleid, uiteraard passend bij de mobiliteitsbehoefte in de huidige gemeente Wijdmeren.

Probleemstelling

In veel wijken is de parkeerdruk hoog, wat op meerdere locaties leidt tot overlast door foutparkeren, zoekverkeer en een tekort aan ruimte voor voetgangers, spelen en groen.

Het gemotoriseerde verkeer maakt sommige straten moeilijker oversteekbaar, creëert milieuproblemen, hindert het veiligheidsgevoel onder voetgangers en fietsers en gebruikt veel van de beperkte openbare ruimte. Dat maakt dat de gezondheid, toegankelijkheid, duurzaamheid en bereikbaarheid van woonwijken, economische kerngebieden en voorzieningen onder druk staat. De groei van het aantal inwoners en werknemers in Hilversum maakt deze uitdaging voor de toekomst nog groter.

De bereikbaarheid van belangrijke voorzieningen is op dit moment ongelijk verdeeld onder onze inwoners. Kwetsbare groepen en inwoners zonder auto en rijbewijs kunnen voorzieningen minder goed bereiken. Dit vergroot de ongelijkheid en de afhankelijkheid van de privéauto, die alle voorgaande problemen op het vlak van ruimte, milieu en bereikbaarheid, in stand houdt.

Doel

Met de visie en het uitvoeringsplan werken we aan drie doelstellingen voor de gemeente Hilversum. Met het uitvoeren van deze visie gaat Hilversum deelmobiliteit een volwaardige plek geven in het mobiliteitssysteem. Door het gebruik van deelauto's, deelfietsen en deelscooters te vergroten, willen we in 2040 de volgende doelstellingen bereiken:

- Het verlagen van de parkeerdruk en het aantal geparkeerde auto's op straat ten opzichte van de huidige situatie in 2026, aansluitend op doelstelling in het [Parkeerbeleid Hilversum 2023](#), zodat er meer ruimte ontstaat voor lopen, groen, spelen en ontmoeten.
- Dat onze inwoners, bezoekers en werknemers vaker dan in de huidige situatie in 2026 gebruik maken van duurzame en gezonde vervoersmiddelen, zoals lopen, fietsen en het openbaar vervoer, aansluitend op de [Hilversumse Gezondheidsagenda 2025-2030](#) en de [visie Klimaatneutraal Hilversum 2050](#);
- Het beter bereikbaar maken van de stad, voorzieningen en onze ondernemers voor zo veel mogelijk inwoners en bezoekers, inclusief kwetsbare inwoners.

Deze doelen zijn een stip op de horizon voor 2040 en kunnen soms ver lijken te staan van de huidige situatie. Daarom werken we de komende jaren stap voor stap hier naar toe en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met de huidige gewoonten en mobiliteitsbehoeften van alle Hilversummers.

Argumenten

1.1 De visie deelmobiliteit sluit aan op de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040

In de [Omgevingsvisie](#) ([samenvatting](#)) werken we aan het doorzetten van de ingezette transitie van vervoermiddelbezit naar -gebruik. Lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit komen centraler te staan en krijgen letterlijk meer ruimte. Deze visie sluit hierbij aan, omdat deelmobiliteit bijdraagt aan meer lopen en fietsen. Het maakt lopen en fietsen direct aantrekkelijker, en maakt tegelijkertijd ook meer ruimte voor lopen en fietsen. Op de langere termijn kan deelmobiliteit dus bijdragen aan minder autogebruik, bijvoorbeeld op wegen in Hilversum die nu zwaar belast zijn. Dit leidt tot een leefbare en gezonde stad.

1.2 Deelauto's verminderen de parkeerdruk

Eén deelauto kan zorgen voor vier tot acht minder geparkeerde auto's op straat. Met een deelauto in de buurt kunnen inwoners hun [tweede of derde auto wegdoen of niet aanschaffen](#). Voor mensen die slechts incidenteel een auto nodig hebben, kan deelmobiliteit de aanschaf van een eigen voertuig uitstellen of overbodig maken. Daarom stimuleren we marktpartijen om bij zo veel mogelijk inwoners en op rendabele plekken een deelauto beschikbaar te maken binnen 300 meter lopen, juist ook in wijken waar momenteel een hoge parkeerdruk is. In deze wijken

informereren we bewoners over de redenen van het plaatsen van een nieuwe deelauto. Net zoals alle autobezitters vragen aanbieders van deelauto's een vergunning aan binnen het betaaldparkerengebied. We waarborgen dat gereserveerde parkeerplaatsen voor deelauto's nuttig worden gebruikt door het gebruik periodiek te evalueren en te toetsen. Voor het vergroten van het aanbod zijn we afhankelijk van de locaties en het tempo waarop deelautoaanbieders wensen uit te breiden.

1.3 Deelmobiliteit is voor- en natransport en dat maakt het openbaar vervoer als geheel aantrekkelijker

Deelmobiliteit verbetert de bereikbaarheid van voorzieningen als middel voor het voor- en natransport van het openbaar vervoer. Veel reizen beginnen of eindigen niet direct bij een ov-halte, waardoor mensen alsnog moeten kiezen voor de privéauto. Deelfietsen, deelscooters en deelauto's bieden een goede oplossing voor dit voor- en natransport en dat maakt het gebruik van openbaar vervoer voor meer mensen mogelijk. Een derde van de huidige deelscooterritten begint of eindigt bij het treinstation, waarmee het een belangrijke functie in het voor- en natransport vervult. Meer ov-gebruik en minder autogebruik is bevorderlijk voor duurzaamheid, waaronder de luchtkwaliteit en reductie van CO₂.

1.4 Een clustering van parkeerplaatsen voor deelscooters en regionale deelfietsen houdt de ruimte toegankelijk en voorkomt verrommeling

Rondom het station, centrum en belangrijke voorzieningen clusteren we deelmobiliteit in deelscooter- en deelfietslocaties. Rondom deze drukke locaties zijn de gevolgen van foutgeparkeerde tweewielers het grootst, omdat deze al snel de doorgang blokkeren. Dit zijn ook de plekken waar meer dan de helft van de ritten begint of eindigt en een bijdrage levert aan de bereikbaarheid van onze ondernemers. Daarom voorkomen we juist op deze locaties overlast door verkeerd geparkeerde voertuigen. Dit houdt de stoep toegankelijk en de openbare ruimte geordend.

Waar geen clustering van parkeerplaatsen voor deelscooters en regionale deelfietsen is op plaatsen buiten het centrum of niet bij een station nemen we in het beleid expliciet maatregelen op om verrommeling te voorkomen.

1.5 Deelmobiliteit vermindert de opgave voor de energietransitie

Deelmobiliteit vermindert de noodzaak van het bezit van (meerdere) privéauto's. Dit zorgt ervoor dat inwoners hun vervoerskeuze bewuster maken en eerder kiezen voor lopen, fietsen of het openbaar vervoer. Deelauto's en deelmobiliteit in het algemeen verminderen dus het aantal autoverplaatsingen. Hoe minder autoverplaatsingen er worden gemaakt, hoe minder autoritten er geëlektrificeerd hoeven te worden. Dit vermindert de opgave voor de energietransitie.

Daaruit volgt dat het introduceren van meer deelvervoer een hogere prioriteit kent dan het op korte termijn elektrificeren van alle deelauto's. Hiermee brengen we een ander accent aan dan in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040, waarin staat dat al het deelvervoer elektrisch moet zijn.

1.6 Met inclusieve deelmobiliteit maken we voorzieningen voor meer inwoners toegankelijk

We maken deelmobiliteit toegankelijk voor zo veel mogelijk inwoners en bezoekers, ongeacht fysieke mogelijkheden, financiële situatie of digitale vaardigheden. Daarom werken we aan gereduceerde tarieven voor inwoners met een lager inkomen en een informatiepunt in bijvoorbeeld de bibliotheek. Een dekkend netwerk zorgt ervoor dat deelmobiliteit niet alleen beschikbaar is in meer stedelijke gebieden, maar juist ook mobiliteitsopties creëert waar de autoafhankelijkheid nu hoog is door beperkte ov-verbindingen. Op bedrijventerreinen, bij grote werkgevers en bij publiektrekkers is het daarom wenselijk dat de gebruiker op die locaties de mogelijkheid heeft om een deelvoertuig te pakken of achter te laten. Hoewel [buurtmobi's](#) geen onderdeel vormen van deelmobiliteit, dragen ze wel bij aan dezelfde doelen als deelmobiliteit. Daarom stimuleren we buurtmobi's in wijken waar ze het meeste bijdragen aan inclusiviteit.

1.7 Deelbakfietsen zijn beschikbaar voor inwoners zonder rijbewijs

Een kwart van de Hilversummers (van 17 jaar en ouder) heeft [geen rijbewijs](#). Daarom starten we een proef met deelbakfietsen, zodat inwoners zonder auto en rijbewijs eenvoudig boodschappen, pakketten of andere grote spullen kunnen vervoeren. Deelbakfietsen maken het totaalpakket van deelmobiliteit compleet om afhankelijkheid van de auto te verkleinen. Net zoals deelauto's komen deelbakfietsen op vaste plaatsen in de stad te staan. Aan de proef gaat een onderzoek vooraf naar de vraag in Hilversum, en hoe andere gemeenten dit organiseren, welke effecten dit heeft op gebruik, parkeerdruk en inclusiviteit, en welke organisatievorm het meest succesvol is (bijvoorbeeld coöperaties of gemeentelijke inkoop). Indien de proef succesvol is, kan op termijn een (grotere) bijdrage van gebruikers worden gevraagd en/of kan een commerciële partij het initiatief overnemen.

Kanttelingen

1.1 Vrijgekomen wegcapaciteit leidt tot zonder maatregelen niet vanzelf tot minder verkeer

Als deelmobiliteit zorgt voor minder autogebruik, bijvoorbeeld op wegen in Hilversum die nu zwaar belast zijn, kan dat leiden tot kortere reistijden op die routes. Volgens [de BREVER-wet \(Behoud van REistijd en VERplaatsingen\)](#) blijft de tijd die mensen dagelijks aan reizen besteden echter ongeveer constant. Minder reistijd kan daardoor nieuwe automobilisten aantrekken of aanleiding geven tot langere ritten. In het bredere mobiliteitsbeleid is het dus van belang om vrijgekomen wegcapaciteit opnieuw te benutten voor maatregelen die bijdragen aan onze doelen, waaronder meer verkeersveiligheid, ruimte voor voetgangers, fietsers en groen.

1.2 Op korte termijn verhogen deelauto's juist de parkeerdruk

Het toevoegen van een deelauto in de straat zorgt in eerste instantie juist voor één extra auto in de straat. Het effect van deelauto's op een lagere parkeerdruk ontstaat pas na verloop van tijd. Op zeer korte termijn verhoogt het toevoegen van een deelauto dus juist de parkeerdruk.

1.3 Deelscooters zonder vaste stallingsplekken buiten het centrum gaan gepaard met een beperkt risico op verrommeling

We kiezen ervoor om het clusteren van deelscooters alleen in te voeren rondom de treinstations, rond het centrum en bij voorzieningen. In woonwijken kunnen de deelscooters overal op geschikte plekken worden geparkeerd. Dit gaat gepaard met een beperkt risico op verrommeling en blokkering van stoepen. Dit risico is beperkt en beheersbaar via vergunningseisen.

2.1 Het raadsvoorstel doet een beroep op financiële middelen

In de huidige situatie zijn deelauto's, OV-fietsen en deelscooters zonder overheidsbijdrage beschikbaar voor inwoners en bezoekers van Hilversum. Het regionale deelfietsensysteem is een pilot voor de duur van drie jaar gefinancierd door de Provincie Noord-Holland. De proef met deelbakfietsen vergt een gemeentelijke bijdrage. Een evaluatie van de regionale deelfietsen en de deelbakfietsen moet uitwijzen wat de bijdrage aan onze doelen is en welke financiële bijdrage op langere termijn benodigd is. Afhankelijk van deze evaluatie en de mate waarin de markt bereid is bij te dragen, is na afloop van deze proeven dus mogelijk structureel een gemeentelijke financiële bijdrage benodigd voor de deel(bak)fietsen.

Financiën, middelen & capaciteit

Om dit plan uit te voeren is in 2026 een eenmalig exploitatiebudget van € 245.000 en een jaarlijks exploitatiebudget van € 20.000 gedurende vijf jaar benodigd, te bekostigen uit het Mobiliteitsfonds:

- Het realiseren van locaties voor regionale deelfietsen en deelscooters is begroot op € 165.000. Na aftrek van een subsidie van de Provincie Noord-Holland resteert een benodigd exploitatiebudget van € 45.000.
- Voor het uitwerken van de locaties voor deelmobiliteit, een onderzoek naar het stimuleren van langdurige deelmobiliteit bij gebiedsontwikkeling, het verrichten van een markt- en gebruiksonderzoek en de proef met deelbakfietsen is een eenmalig exploitatiebudget van € 200.000 nodig.
- Voor het opschalen van de communicatie en het vergroten van de inclusiviteit van deelmobiliteit is jaarlijks een exploitatiebudget van € 20.000 benodigd gedurende vijf jaar.

De uitvoering van het deelmobiliteitsbeleid gebeurt binnen de bestaande capaciteit.

Communicatie

Bij de vaststelling van de visie en het uitvoeringsplan voor deelmobiliteit verschijnt een persbericht. Vervolgens vragen we via de pers en eigen kanalen aandacht voor de drie deelonderwerpen bij mijlpalen in de uitvoering.

De introductie van de regionale deelfietsen is daarbij een nieuw onderwerp. In de communicatie laten we zien welke voordelen de deelfietsen hebben en hoe je ze kan gebruiken.

Bij het realiseren van locaties voor deelfietsen en parkeerplaatsen voor deelauto's communiceren we over het bredere doel en het praktische gebruik. Deze communicatie richt zich vooral op drukke plekken in het centrum en straten met hoge parkeerdruk.

Uitvoering

Het uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030 beschrijft de acties die we de komende jaren nemen om de doelstellingen te bereiken. Elk jaar monitoren we het bereiken van de doelen op basis van prestatie-indicatoren. Op basis van deze jaarlijkse evaluatie stellen we de acties steeds bij. Hierover informeren wij uw Raad in het Jaarplan Mobiliteit.

Burgemeester en wethouders van Hilversum, 17 februari 2026

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen

1. Visie deelmobiliteit tot 2040
2. Uitvoeringsplan deelmobiliteit 2026-2030